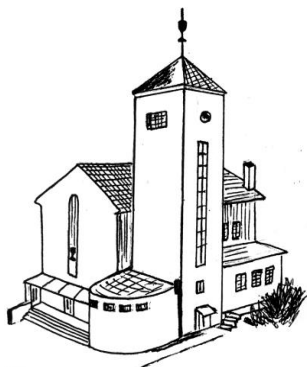

Adventní Sborové listy 2011

Českobratrská církev evangelická, sbor Mšeno u Mělníka

I VZEJDE PROUTEK Z PAŘEZU JIŠAJOVA

Izaiášovo proroctví, 11. kap., 1.- 5. a 10. verš: „*I vzejde proutek z pařezu Jišajova a výhonek z jeho kořenů vydá ovoce. Na něm spočine duch Hospodinův: duch moudrosti a rozumnosti, duch rady a bohatýrské síly, duch poznání a bázně Hospodinovy. Bázní Hospodinovou bude prodchnut. Nebude soudit podle toho, co vidí oči, nebude rozhodovat podle toho, co slyší uši, nýbrž bude soudit nuzné spravedlivě, o pokorných v zemi bude rozhodovat podle práva. Žezlem svých úst bude bít zemi, dechem svých rtů usmrtí svévolníka. Jeho bedra budou opásána spravedlností a jeho boky přepásá věrnost... V onen den budou pronárody vyhledávat kořen Jišajův, vztyčený jako korouhev národům, a místo jeho odpočnutí bude slavné.*“

Advent je doba očekávání. Každý možná očekává něco jiného. Někdo možná už neočekává vůbec nic, nedovede se pro nic nadchnout. Má strach a úzkost, co přinesou následující hodiny a dny či týdny. Jiní lidé mají radost a vše se jim daří a čekají, že vše bude dobré a radostné. Předpovídat, co přijde, může být někdy velmi ošidné. Naše lidské pocity a očekávání vůbec nemusí korespondovat s tím, co se ve skutečnosti na jevišti dějin či v našem životě konkrétně odehraje.

Adventní poselství bible nám však dává jednu podstatnou jistotu uprostřed nejistoty, kterou možná každý z nás prožívá obklopen informacemi o krizi, která opět ožívá a ještě přijde. Příchod Mesiáše se blíží, on určitě přijde. Prorocké slovo Izaiášovo je opřeno o hlubokou zkušenost s tím, jak Hospodin jednal s národem izraelským. Nutno konstatovat, že porušení zákona Hospodinova, jeho nařízení, ale především nedostatek bázně před Hospodinem vedlo k devastaci, porušení práva a spravedlnosti. Izrael a následně i Judsko byli na hlavu poraženi a obyvatelé odvléčeni do zajetí.

Z mohutného stromu slavného království zbyl jenom pařez, jenom kořen, který, jak se zdá, byl odsouzen k uschnutí, k zániku. Nic nenasvědčovalo tomu, že by došlo k oživení. Hospodin však projevil svoji moc a sílu. Z pařezu Jišajova, nazvaném po otci krále Davida, vzešel malý proutek. Byl však obdařen duchem Hospodinovým, který nového panovníka, Mesiáše, Spasitele, vybavil vším potřebným pro dobré vládnutí. Znovu zavládla moudrost, spravedlnost, právo nebylo něčím, co bylo jen k smíchu. Ti, co se prohřešili – svévolníci – budou potrestáni. Je to varování – Hospodin vše vidí a na nic a na nikoho nezapomene.

I dnes můžeme doufat, že všechny ideály, vše, čemu věříme, vše, co se někdy už v náporu pragmatismu a honbou za materiálními hodnotami zdá jako staré haraburdí, opět přijde ke slovu. To, co je někde zakořeněno, neuschne. Právě adventní doba s sebou nese ono poselství ducha Hospodinova, světla a naděje. Pro mě, moji rodinu a blízké, pro obec, kde bydlím, pro lidi na celém světě. Vždyť pronárody, jak nám prorok Izaiáš připomíná, budou vyhledávat kořen Jišajův, vztyčený jako korouhev národům. Zde najdou útočiště a ochranu.

Michal Šimek

Kněžská korespondence Jednoty bratrské z českých diecézí z let 1610 – 1618 ;

Archiv Matouše Konečného, svazek I. Část 1.

Ed. Jiří Just ve spolupráci s Markétou Klosovou a Martinem Steinerem; vyd. Scriptorium, spolek pro nekomerční vydávání odborné literatury; Praha 2011

Po pěti letech od nálezů archivu biskupa Jednoty bratrské Matouše Konečného v budově bývalého minoritského konventu a někdejšího sídla bratrských biskupů „na Karmeli“ v Mladé Boleslavi dostala jeho část knižní podobu. Podle historika Jiřího Justa šlo o „nález století.“ Závažností svého obsahu je podle něj srovnatelný se souborem písemností předbělohorské Jednoty bratrské, nalezeným v první polovině 19. století v bývalém exilovém středisku českých bratří v polském Lešně. Význam nálezů spočívá v možnosti seznámení se s popisem vnitřního každodenního života Jednoty v letech před Bílou horou, ke kterým se řada pramenů jinde nezachovala.

V úvodní studii Jiří Just shrnuje vývoj církevní správy Jednoty od jejího vzniku v 15. století. Mladá Boleslav patřila spolu s Litomyšlím a Brandýsem nad Orlicí k nejvýznamnějším centrům Jednoty v Čechách, na Moravě to byl Přerov a Prostějov.

Just popisuje rozvoj a konečný zánik Jednoty v Mladé Boleslavi od působení Lukáše Pražského až po biskupa Matouše Konečného na pozadí náboženského a politického vývoje v Čechách a na Moravě. Největšího rozmachu dosáhla v době podpory mladoboleslavských šlechticů Krajířů z Krajku v 16. století, významnou roli hrál i Václav Budovec z Budova v nedalekém Mnich. Hradišti. Matouš Konečný z Mladé Boleslavi prchá (nastoupil sem v říjnu 1609) v době nastupující protireformace v prosinci 1620. Tehdy ukryl svůj archiv. Cesta k jeho zpracování a vydání jeho části po staletích nebyla jednoduchá.

Dokumentaci, ofocení a digitalizaci zajistil historik Muzea Mladoboleslavska Pavel Sosnovec. Listiny zrestauroval Bohumil Šimeček z Kyjova. Materiály edičně zpracoval Jiří Just ve spolupráci s Markétou Klosovou a Martinem Steinerem a dalšími historiky a spolupracovníky.

Edici tvoří 119 listů. Jde o dopisy duchovních Jednoty bratrské – sudího Jakuba Narcise, seniora konzistoře podobojí a biskupa pražského Matěje Cyra, Václava Cornu, Jana Jáfeta, Jana Cyrilla, Jana Korvína a některých dalších. Vedle popisu různých problémů a událostí (např. vpád pasovských do Čech, financování studia na zahraničních univerzitách, účast na pohřbu Petra Voka z Rožmberka) se zde najdou i pikantní příběhy, jako je zpráva o útěku patnáctileté Anežky Škrétové s milencem (šlo o sestru pozdějšího věhlasného malíře Karla Škréty). Jan Korvín Matouši Konečnému mimo jiné píše: *“Že dcerka nepobožná paní Škrétovy jménem Anyška v letech 15. věku svého se stratila aneb raději sama z oumysla, zapomenuvši se na Boha, poctivost svou, mateř milou, přátely své, odešla a toho, kterýž tu pod vokny lázně očekával, se přichytila, maje s rozuměním s ním, jakž to psaní jí činěná svědčí. ...Nenechát Bůh bez pomsty toho pana... Více o těch věcech ne všelijak bezpečné je psáti.”*

Michal Šimek - vyšlo v Perspektivách č.21 (příloha Katolického týdeníku 42/ 2011)

Krátce

Konvent Poděbradského seniorátu se uskutečnil v sobotu 19. listopadu v kostele českobratrského evangelického sboru v Kolíně. Náš sbor zde zastupovali farář Michal Šimek a kurátor Jan Kozlík.

xxx

Podzimní koncert se konal v neděli 20. listopadu. Vystoupili při něm Dagmar Drahovzalová a Dr. Josef Šebesta (zpěv), Věra Párysová a Alexandr Visič (kytara, loutna), Pavel Šebesta a Veronika Skopcová (klavír, harmonium), Veronika Skopcová, Veronika Bimová a Tereza Kyselová (příčná flétna). Videozáznam vystoupení příčných fléten si mohou zájemci stáhnout na internetu na linku <http://www.uloz.to/11233686/mov07231-mpg>

xxx

Biblický kroužek v mateřské škole ve Mšeně se koná od října každé první úterý v měsíci. Farář Michal Šimek zde přístupnou formou vypráví dětem vybrané příběhy z bible. Účastní se ho sedm dětí.

xxx

Vymalování kolumbária se podařilo uskutečnit v týdnu před Dušičkami. Úklid po vymalování i v dalším období si vzala na starost sestra Jana Kryštofková.

xxx

Udělání kuchyňky a sprchového koutu v přízemí fary se zdrželo kvůli vážné nemoci instalatéra. Bratři Martin Maštálko a Michal Vidner jednají s dalšími řemeslníky, aby dílo mohlo být uskutečněno.

xxx

Kovové zábradlí ke vchodu do kostela již po souhlasu staršovstva zhotovila firma pana Vlastimila Líbal ze Mšena. Mělo by být namontováno po uzavěření těchto Adventních sborových listů. Podnět k jeho zhotovení vyšel od obyvatel Domova seniorů, aby měli snazší přístup do kostela.

Pozdrav z Chval

Ráda bych Vás seznámila s léčebným a rehabilitačním střediskem ve Chvalech (Praha – Horní Počernice), které je nestátním zdravotnickým zařízením poskytujícím zejména lůžkovou a rehabilitační péči.

Vzniklo v areálu Církve bratrské rozsáhlou rekonstrukcí a modernizací budov, které již dříve sloužily sociální a zdravotnické péči. Díky úsilí Církve bratrské bylo v roce 1998 opět otevřeno za pomoci a podpory ministerstva zdravotnictví, městské části Horních Počernic, Magistrátu hlavního města Prahy a za přispění řady dalších institucí, sponzorů a dobrovolníků.

Myšlenka na zřízení léčebny vznikla v řadách věřících zdravotnických pracovníků. Aby existovalo místo, kde by bez vnějšího omezení vedle léčby neduhů těla přispívala k uzdravení i podpora v oblasti duševní a duchovní. Místo, kde by bylo možno lidem sloužit s láskou a v příjemném prostředí. Na konci této myšlenky stojí malý zázrak – otevřené Chvaly.

Mezi diagnózami pacientů převažují zejména cévní mozkové příhody, stavy po operacích (zejména kloubů), stavy po úrazech, neurologická onemocnění, onemocnění pohybového aparátu a léčení bolestivých stavů. Středisko se průběžně vybavuje novými přístroji a lékařskou technikou. Personál se školí v nejnovějších postupech a metodách u nás i v zahraničí. Jsou to léčebná rehabilitace, vodoléčba, elektroléčebné procedury, laser, ultrazvuk, magnetoterapie, motomed, rotoped, pohyblivý chodník, akupunktura, masáže a kondiční cvičení.

Velmi hodnotné jsou i různé církevní a kulturní akce, biblické hodiny, bohoslužby, koncerty a další. Povzbuzující je pastorace kaplana u pacienta na pokoji. Pěkného přírodního areálu léčebny využívají chodící pacienti k procházkám. Chvaly se staly vyhledávaným místem uzdravování, ale i setkávání s láskou, soucitem a vřelostí.

Ráda vzpomínám a vracím se tam nejen pro zdravotní, ale i pro duchovní pomoc. Děkuji tímto i všem, kdo mně v těžké době pomohli a kde jsem nabyla novou sílu a duchovní podporu.

Cožkoli jste učinili jednomu z bratří těchto mých nejmenších, mně jste učinili. (Matoušovo evangelium 25,40)

Lydie Pavelková

Žít jako ostatní

Sedmým rokem poskytuje bývalá evangelická fara v Nebuželích zázemí pro přirozený život skupině žen a mužů s mentálním a kombinovaným postižením. S pomocí asistentek zvládají – více či méně dle svých schopností – všechny činnosti jako jejich vrstevníci ve svých domácnostech. Z domácích prací má největší ohlas vaření a nakupování – není nad dobré jídlo! Společné diskuse nad jídelníčkem, přípravu nákupního lístku až po větší nákupy na Mělníku nebo ve Mšeně zvládají obyvatelé chráněného bydlení (CHB) již bravurně. Ale i další domácí práce – praní, žehlení, mytí nádobí, úklid apod. – jsou součástí jejich každodenního života.

Důležitou součástí přirozeného života jsou i pracovní a zájmové činnosti. Tříkrát týdně dochází část obyvatel CHB do Dílny tvořivých činností do našeho Komunitního centra, kde s pomocí pracovní terapeutky vyrábějí drobné předměty, které mají velký ohlas na letních poutích i jarmarcích. Výlety, procházky, ale i docházka do vzdělávacích kurzů, učení se psaní na počítači, pletení, háčkování, vyšívání, starání se o květiny, návštěva kostela, místní knihovny, kadeřnice či pedikérky - to všechno v našem chráněném bydlení Domov jeho obyvatelé zvládají, ať již samostatně či s podporou asistentky.

Poskytovaná sociální služba je založena na podpoře a pomoci. Udržet tyto principy práce s lidmi s postižením a nepodlehout „opečovávaní“ je hrozně důležité. Stejně jako každý člověk, tak i každý obyvatel CHB potřebuje zdokonalovat své dovednosti a naučit se rozhodovat sám za sebe. A tady patří mé velké poděkování spolupracovnícím, které dojíždějí do Nebužel z Kadlína, Stránky, Mšena, Řepína a nebo docházejí z Nebužel.

Když jsem v roce 1998 podepisovala nájemní smlouvu, stála jsem se svými kolegy z občanského sdružení ZAHRADA před velkým úkolem zvládnout rekonstrukci tak nádherného objektu, jakým je celý areál bývalé evangelické fary - kulturní památky. Současným velkým úkolem je udržet naši sociální službu provozuschopnou, aby její poslání mohlo být naplněno a obyvatelé v CHB mohli dlouhodobě vnímat faru jako svůj domov.

Hana Vlčková, předsedkyně o.s. ZAHRADA

Stres v našem životě: jak stresové situace rozpoznávat a jak stres účinně zvládat

Zátěžové (či stresující) situace patří mezi nejběžnější zkušenosti, jimž jsou lidé denně vystavováni. Tyto situace představují širokou škálu událostí od nečekaných katastrof až po každodenní trápení. *Stresory*, tj. podněty, které vyvolávají stres, mohou vést k řadě fyziologických reakcí a ke změnám v oblasti chování. V krajních případech se objevují psychiatrické poruchy a dysfunkce v oblasti imunitního systému.

Pojetí stresu a podstata stresové reakce

Stres patří mezi nejintenzivněji studovaná témata ve fyziologii i psychologii. Avšak ani ohromné množství vědeckých poznatků zatím nevyústilo v jednoduchou univerzálně akceptovanou definici stresu. Klíčový pojem stresor definujeme jako takovou situaci nebo událost, která je subjektem vnímána, hodnocena jako ohrožující, vyvolávající stresovou reakci. Stresory je možné dělit podle různých hledisek, běžně se v odborné literatuře setkáme s psychogenními stresory, neurogenními stresory a stresory prostředí (environmentální stresory). K interpersonálním problémům má vztah velká skupina stresorů z prostředí, označovaná jako *procesivní stresory*. Procesivní stresory jsou podněty, jejichž vyhodnocení zahrnuje relativně vysokou úroveň myšlenkového (kognitivního) zpracování. V mezilidské interakci jsou to právě procesivní stresory, které vyvolávají stresovou reakci. Vlastní *stresová reakce* (správnější by bylo označení *odpověď na stres*) představuje složitou interakci mezi hypotalamem, podvěskem mozgovým a žlázami nedledvinek. Stresová reakce je přizpůsobovací schopností organismu, která přispívá k udržení rovnováhy fyziologických funkcí. V důsledku dlouhodobě působícího stresu může dojít k poruchám průběhu stresové reakce, jejichž výsledkem jsou stavy zmíněné v úvodu.

Stres v mezilidských vztazích

Každodenní vzájemné kontakty lidí mezi sebou jsou nejčastějším zdrojem stresů. Psychologové v této souvislosti upozorňují, že studium odpovědi na stres u lidí je velmi náročné. Mnohé poznatky o stresové

reakci byly sice získány prostřednictvím experimentů na zvířatech, avšak u lidí je stresová reakce ovlivněna jedinečnými faktory, které nikdy nelze zahrnout do pokusů na zvířatech. Takovými faktory jsou např. osobnostní vlastnosti a životní zkušenosti. Proto je také možné, že situace či události vnímané jedním jako stresující mohou být jinými považovány za neškodné.

V mezilidských vztazích se nejčastěji setkáváme se stresovými podněty ve dvou dominantních oblastech: a) v oblasti partnerských vztahů, manželství a rodiny; b) v oblasti práce a zaměstnání. Každý z nás si jistě dovede představit řadu konkrétních situací ve spojení s rodinou či zaměstnáním, které by mohou být stresující. Konkrétní situace či událost se stává stresem, pokud je vnímána a vyhodnocena jako hrozba či ztráta. Možnost ztráty zaměstnání popř. postavení v práci může pro mnohé působit jako dlouhodobě působící stresový podnět. Podobně v oblasti rodinné může stresovou reakci vyvolat nesoulad mezi manželi, neřešený mimomanželský vztah jednoho z partnerů nebo v některých případech i opakující se konflikty vznikající při výchově dětí.

Důsledky stresu (závažnost stavů vyvolaných stresem) závisí do značné míry na schopnosti jednotlivce vyrovnávat se se zátěží a na charakteristikách stresového podnětu. Anisman, v souvislosti s efektem stresu, považuje za důležité tyto charakteristiky: a) *zvladatelnost*, *kontrolovatelnost (controllability)* - vyjadřuje do jaké míry je možné stres eliminovat odpovídající reakcí, b) *předvídatelnost (predictability)* - vyjadřuje do jaké míry lze očekávat to, že se stresový podnět objeví, c) *chronicita* - vyjadřuje délku trvání stresového podnětu, d) *načasování (timing)* - vztahuje se k okolnostem, za nichž se stresový podnět objevuje. Závažné negativní účinky stresu nastávají zejména v důsledku chronických a nekontrolovatelných stresových podnětů. Ve své proslulé práci označuje Seligman důsledek působení takových stresorů jako *syndrom naučené bezmocnosti (learned helplessness)*.

Způsoby zvládání stresu

Většinu každodenních zátěžových situací překonáváme, aniž bychom si je příliš uvědomovali nebo se museli zamýšlet nad jejich řešením. Existují pochopitelně profese, kde jsou lidé stresu vystavováni mnohem více, než je to běžné. V těchto případech je možné aktivně vyhledávat informace a postupy zvyšující odolnost vůči stresu. Pomoc profesionála

by měli lidé vyhledat v případech, kdy sami cítí, že při zvládnání stresových situací selhávají, nebo registrují nežádoucí psychické a tělesné důsledky stresu. Také by lidé neměli podceňovat upozornění svých blízkých případně spolupracovníků. Při zvládnání stresu či odstranění nežádoucích důsledků pomůže nejspíš psycholog nebo lékař. Z možných postupů připadá v úvahu psychoterapie, využití relaxačních technik, psychosomatické léčení. Dobrou prevencí nežádoucích účinků stresu je zdravý životní styl, dobré vztahy v rodině, pochopení a vstřícnost vůči druhým, přiměřená pracovní zátěž a kvalitní zájmy naplňující volný čas.

PhDr. Ladislav Csémy

Slovo na vzpomínkovém shromáždění k 17. listopadu na náměstí Republiky v Mladé Boleslavi dne 17.11.2011

Vážení spoluobčané.

Scházíme se dnes, abychom si připomněli všechny, kteří v letech 1939 a 1989 aktivně vystoupili proti útlaku nacismu a komunismu a osobně se angažovali v zápase za svobodu a demokracii.

Nejenom v Praze a dalších velkých městech, ale i zde v Mladé Boleslavi to na podzim 1989 vřelo. Byla to právě Církev československá husitská, která nabídla své prostory vznikajícímu Občanskému fóru. Můj předchůdce, farář Antonín Jelínek, se stal jeho zakladatelem a prvním mluvčím. Já jsem v té době byla na mateřské dovolené, ale vzpomínám, jak jsem zlomové okamžiky na podzim 1989 silně prožívala. Pokaždé, když jsem přišla do naší modlitebny či kanceláře, kde Občanské fórum pracovalo, cítila jsem vzrušení, napětí, obavy, jak vše dopadne, byla svědkem vzrušených debat, organizování různých akcí, kopírování dokumentů. Několik studentů fungovalo jako spojky mezi Mladou Boleslaví a Prahou.

Uvědomujeme si, že ti, kteří se tenkrát aktivně podíleli na odporu proti režimu, osobně riskovali, protože nebylo zdaleka jasné, jak vše dopadne. Dnes po dvaadvaceti letech je to krásné vzpomínání.

Ale my jsme se, milí přátelé, nesešli, abychom jenom vzpomínali, ale abychom se zamysleli nad tím, co jsme s odkazem svých předchůdců udělali. Jak si jich vážíme, jak je připomínáme? Znají naše děti a

vnoučata dějiny českého národa, aby se bolestné zkušenosti nemusely opakovat? A jaký jim dáváme příklad?

V roce 1989 národ toužil po svobodě a pravdě. Dnes je většina lidí zklamaná, rezignovaná, politikou znechucená. Není se co divit. Je to smutné, když slyšíme v televizi nebo čteme na internetu o všech těch kauzách, korupci, tunelování, podvodech. Je to smutné, když celý národ vidí a slyší kulturu vystupování našich politiků. Naši společnost ovládla lačnost po majetku a honba za ziskem za každou cenu. Kde zůstala touha po opravdu lidské společnosti, kde je člověk člověku bratrem a ne vlkem? Jak si dnes někteří představují svobodu? Kde zůstala popelka jménem Pravda?

Bylo mnoho těch, kteří v dějinách našeho národa obětovali to nejcennější, co máme – svůj život. Bylo i mnoho těch, kteří v totalitních režimech trpěli pronásledováním, vězněním, diskriminací. Také můj otec, farář Círky československé husitské, Mgr. Jindřich Hanuš, který letos v červnu zemřel, byl v roce 1959 v politickém procesu nespravedlivě odsouzen a strávil osm měsíců ve vězení s následným zákazem duchovenské činnosti na dobu deseti let. Tito lidé se obětovali pro příští generace, tedy i pro nás. Buďme na ně hrdí, připomínejme je, abychom nezapomněli.

Já zde stojím a mluvím jako věřící člověk, jako farářka. Poselství Bible je nadčasové a hovoří k nám aktuálně i dnes.

„Miluj Hospodina, Boha svého, z celého svého srdce, celou svou duší, celou svou silou a celou svou myslí a miluj svého bližního jako sám sebe“ (L 10,27). „Jak byste chtěli, aby lidé jednali s vámi, tak vy ve všem jednejte s nimi“ (Mt 7,12).

Mgr. Libuše Kopřivová

(farářka sboru Círky československé husitské v Mladé Boleslavi)

Mysli hlavně na to, že musíš pomoci pacientovi

MUDr. Ivan Herold CSc. (1954) působí jako primář Anesteziologicko – resuscitačního oddělení (ARO) v Klaudiánově nemocnici v Mladé Boleslavi. Je prvním místopředsedou České společnosti anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny a vedoucím redaktorem časopisu

Anesteziologie a intenzivní medicína. Absolvent (1977) Fakulty všeobecného lékařství UK Praha (dnes 1. lékařská fakulta). Postgraduální studium zahájené na MU v Brně dokončil v roce 1997 na 3. lékařské fakultě v Praze. V letech 1994 - 2008 postgraduálně vyučoval jako člen katedry Anesteziologie a resuscitace IPVZ při 2. lékařské fakultě v Praze-Motole. Postgraduální výuce se zde věnuje i nadále jako externí učitel.

Co znamená slovo ARO?

A je anesteziologie, R je resuscitace, O je oddělení. Dodnes se u nás tato zkratka používá, protože je v obecném povědomí zavedená. Anesteziologové byli první, kteří se začali věnovat intenzivní péči. První jednotka intenzivní péče vznikla v Dánsku před téměř 60 lety jako odpověď na epidemii dětské obrny. Dánští anesteziologové úspěšně použili techniky umělého dýchání používané při anestezii a pacienti přestali umírat. Ve většině zemí Evropy je dnes anesteziologie a intenzivní medicína jedním oborem.

Patříte k předním odborníkům v České republice, podílíte se na přípravě mezinárodních sympózií. Jak si Váš obor u nás stojí ve srovnání se světem?

Z hlediska schopnosti pracovat v zahraničním prostředí patří lékaři našeho oboru mezi nejkompatibilnější ze všech oborů. Naši anesteziologové jsou schopni se velmi rychle adaptovat na cizím operačním sále a začít samostatně pracovat. Na druhé straně – anesteziologové u nás nejsou např. ve srovnání s USA dostatečně platově ohodnoceni. Pociťujeme absenci základního výzkumu a nedostatečnou vědeckou činnost- to souvisí s asymetrií v odměňování a s nedostatkem personálu.

Jaká je šance na přežití pro pacienty na oddělení ARO?

Mezi 60 až 80 procenty. Všeobecně lze pozorovat trend léčení stále starších pacientů, kteří se dostávají do nemocnice prakticky na konci života. Zde je z etického hlediska správné místo prodlužování života moderními přístroji poskytování paliativní péče. Když papež Jan Pavel II umíral, odmítl možnost převozu do nemocnice a připojení k přístrojům. Cítil, že dožil svůj život. Naše společnost se po letech debat dopracovala k významnému dokumentu o poskytování paliativní

péče, jenž se ostře vymezuje jak proti eutanázii, tak proti poskytování marné péče u nevléčitelně nemocných.

ARO je vybaveno řadou přístrojů sloužících k udržení základních životních funkcí. Jakou roli v péči o pacienty hrají lidé – lékaři, zdravotní sestry, sanitáři?

U intenzivní péče je klíčová týmová práce, zejména kvalitní sesterská péče. Znamená to zajistit někdy až dvě sestry na pacienta. Pojišťovny za péči neplatí tolik, abychom mohly tolik sester zaměstnat. Dnes jsou sestry vcelku dobře profesionálně připravené, ale necítí svou profesi jako poslání – jako kdysi řádové sestry. Každý prvek v systému má svou jasně definovanou roli – lékaři provádějící speciální výkony, fyzioterapeuti starající se o rekondici a psychologové – u nás zcela chybějící. Zde je prostor i pro práci duchovních a dobrovolníků. Máme problém, jak zapojit rodinu. Její úloha může být pozitivní, někdy však představuje neočekávanou bariéru. V komunitě věřících může být duchovní pojištěm mezi rodinou a zdravotníky. Místo v týmu by měl mít i etik a psycholog.

Co prožíváte, když se díky Vašemu přičinění některý z pacientů vrátí do života?

Tři ze čtyř pacientů přežívají. Jsou přeloženi na jiná oddělení, takže nemíváme pocit nějaké mimořádnosti vedoucí k existenciálnímu prožitku satisfakce. Jsou případy s velmi nedobrymi šancemi a pacient se přesto vrací do plného života. Tady jsou důvody pocitu uspokojení, které kompenzují jiné prohry.

Někteří z pacientů nejsou schopni mluvit. Jak se s nimi dorozumíváte?

Bývá to složité. I přes rozvoj nových komunikačních technologií je toto překvapivě opomíjená oblast, kde by dnešní průmysl mohl pomoci. Běžný pacient není astrofyzik Stephen Hawking, pro nějž by bylo pro firmu poctou vyrobit komunikátor. Toto je jedna z oblastí, kde v budoucnosti nové technologie zcela změní kvalitu péče. Vidím možnosti využití komunikace přes dotykové obrazovky u počítačově gramotné mladší populace. Bohužel dnešní senioři nejsou zatím ještě zájmovou skupinou dnešních high tech společností.

Myslíte si, že lidé v bezvědomí vnímají řeč a dění kolem sebe? Mluvíte na ně?

Převažuje názor, že nejspíše ano. Především tzv. bezvědomí je plynulou škálou stavů. V řadě situací polovědomí jsme schopni predikovat, že pacient reaguje na verbální i nonverbální komunikaci a blízkost rodiny a přátel. Vedeme sestry i nejbližší, aby s pacienty mluvili, jako by byli plně při vědomí.

Jakým způsobem probíhají návštěvy na ARO? Komunikují s pacienty jejich blízcí? Nebo v případě stavu bezvědomí třeba jen mezi sebou?

Jsem přesvědčen že i bezvědomý pacient často vnímá blízkost nejbližších na nonverbální úrovni. Jsou ale častá i jakási rituální setkání blízkých nad lůžkem pacienta, kde si vyměňují mezi sebou jen běžné informace z osobního života. Jakkoliv se nám to někdy zdá bezcitné, je to normální. Nenormální je institucionalizace umírání, mimo rámec zdí vlastního pokoje, bytu, domu a rodiny.

Jakým způsobem sdělujete příbuzným, že je již malá nebo žádná šance na uzdravení jejich blízkého? Jak na Vaše slova reagují?

Většinou se snažíme jim to sdělit otevřeně. Ne vždy ale naslouchají. Vzdorují pravdě nebo hledají viníky situace - často i v nás. U nás na rozdíl od západního světa na fundované stanovisko lékaře reaguje příbuzný často nepřiměřeně nebo agresivně. Chápu to a respektuji, příbuzní jsou často v pozici, kdy jsou ti poslední hájící mizející život. Zde je oblast pro klinickou psychologii. Lékař je příliš zaměstnán jinými praktickými úkoly, než aby se mohl detaily v komunikaci zabývat.

Cítíte se někdy bezmocný?

Ano, ale nakonec stejně nerezignuji a vzpomenu si na Joba. Dějiny nekončí Velkým Pátkem, ale následuje vzkříšení.

Co Vám přijde na mysl, když lidé Vám svěření do péče zemřou?

Jsou situace, kdy se ptám, kde se stala chyba. Jsou naopak situace, kdy je to docela přirozené. Říkám si, že to mělo být i dříve, aby pacient tolik netrpěl.

Zabýval jste se někdy systematicky tématem smrti a umírání?

Psal jsem o tom před třiceti lety atestační práci, seznámil jsem se pracemi Kübler-Rossové a psychiatra Moodyho.

Myslíte si, že věřícím pacientům se umírá lépe?

Odborné studie to tvrdí, i mně to zapadá do vlastních zkušeností. Ale o tom, jak se komu umírá, upřímně řečeno, nemá nikdo objektivní data.

Někdo umírá lehce- lze říci, že je to dar, většinou je smrt bolest a utrpení, které se my snažíme minimalizovat. Někdy je i vysvobozením.

Znamená smrt definitivní konec života?

Tělesně ano, spirituálně, myslím a věřím, že ne. Samozřejmě, dokud tu jsem, vlastní zkušenost mít nemohu. I agnostici jsou konfrontováni s genovou transcencí mezi vlastními rodiči a dětmi. Jsem překvapen, kolik lidí v mém okolí věří v jakousi variantu karmy, věří, že žili dříve jiné životy. Osobně věřím, že jsem ve spirituální rovině ve spojení s nebližšími, kteří již odešli. Ve snech určitě často.

Věříte v Boha?

Olbrachtovy biblické příběhy mě fascinovaly již velmi brzy a přivedly k četbě bible, nejdříve starozákonních textů. Příběh Ježíšova života a pochopení jeho významu pro život přišel až později. Mezi tím jsem prošel obdobím intenzivního zájmu o hinduismus a buddhismus. Dopracoval jsem s k víře konverzí z agnostika „plaché zbožnosti“ v Masarykovsko - Čapkovském duchu přes pochopení, „že Bůh láska jest“. Považuji za štěstí, že jsem se v roce 1993 nečekaně ocitl v poměrné blízkosti Jana Pavla II., jenž mne velmi inspiroval. Účastnil jsem se Světového kongresu kritické medicíny v Madridu v době papežovy návštěvy. Při procházení kolem Piazza Mayor jsem se náhle octnul uprostřed davu skandujícího jeho jméno. Atmosféra byla úžasná. Jan Pavel II. projížděl těsně kolem mne a žehnal všem kolem. Byl to velmi krátký, ale hluboký prožitek krátce předcházející mé návštěvě Svaté země - Jeruzaléma, Olivetské hory, Nazaretu a Kafarnau. Zpětně mně to vše do sebe zapadlo a dalo hlubší smysl.

Naše medicína a zdravotní péče je na dobré úrovni, prý však pokulhává v oblasti přístupu zdravotníků k pacientům.

Jistě -technologii koupíte za peníze, ale empatického ošetřovatele, jenž musí být k dispozici sice nepřetržitě, ale podle evropské normy maximálně jen 48 hodin týdně, nenajdete. Takže nakonec zjistíte že poskytovatelů péče bude ubývat a budou je nahrazovat stále chytřejší technické prostředky, chcete - li roboti. Teď jde o udržení rozumného kompromisu.

Nechybí dnes v českých nemocnicích duchovní rozměr péče o pacienty?

Jsem přesvědčen, že ano. Ale naše společnost bohužel je tak sekularizovaná a poznamená absencí této péče v minulosti, že jí to moc nechybí. Je fakt, že musíme respektovat v první rovině individuální přání pacienta. To není vhodný čas na kristianizaci. Prioritu představuje respektování autonomie pacienta a principy prospívat a neškodit. Preferuji pro budoucnost – je-li to možné - poskytování distanční péče v rodinném prostředí s možností konzultace a návštěvní domácí službou. Třeba i s pastorační službou.

V čem spatřujete hlavní smysl své práce?

To je nejtěžší otázka. Když na mne padnou pochybnosti, tak si řeknu: jsi doktor, myslí hlavně na to, že musíš pomoci pacientovi a neškodit mu. To byl a je důvod, proč to lidi dělali v minulosti. *Michal Šimek*
vyšlo v Perspektivách č. 24 (příloha Katolické týdeníku č. 48/ 2011)

Předvánoční spěch a stres snáším díky příjemným lidem

Jiřího Andelta, majitele firmy Elektroslužby Mšeno, se ptal Michal Šimek

Co pro Vás znamenaly Vánoce v dětství?

Vánoce v dětství pro mne znamenaly bezstarostnost, hromady štěstí a radosti, která z toho plynula. Dětství se prostě nedá žádným pozdějším zážitkem nahradit.

Máte dost času si odpočinout přes vánoční svátky? Předpokládám, že období před nimi je pro Vás značně hektické.

Samozřejmě Vánoce přinášejí spěch, stres, ale do jisté míry si to lidé způsobují sami - takže klídek. Já jsem v práci obklopen příjemnými a šikovnými, takže se to snáší parádně.

Udržujete nějaké vánoční zvyky?

Pouze Štědrý večer.

Jak prožijete letošní Štědrý den?

Štědrý večer - s kamarády na kole a se svými blízkými.

ELEKTROSLUŽBY
Montáže elektro/elektro revize/Sat TV
náměstí Míru 33, Mšeno 277 35
Tel.:315693870 Fax 315693413
Mobil 733398923
[WWW.andelt.cz](http://www.andelt.cz) // E mail andelt@andelt.cz

Děkujeme panu Jiřímu Andeltovi -
majiteli firmy Elektroslužby ze
Mšena - za bezplatné vytištění
tohoto čísla Adventních sborových
listů.

Adventní sborové listy, zpravodaj FS ČCE ve Mšeně. Prosinec 2011. Připravil LS.

Bohoslužby ve vánočním a novoročním období

Neděle 18.12. 2011 v 10 hodin

Neděle 25.12. 2011 v 10 hodin
(Boží hod vánoční - vysluhování Večeře Páně)

Pondělí 26.12. 2011 v 10 hodin
(svátek sv. Štěpána)

Neděle 1.1. 2012 v 10 hodin
(vysluhování Večeře Páně)

Sborové listy na internetu

Sborové listy si můžete také stáhnout na www.mseno.cz v sekci Život ve městě – Církev – Českobratrská církev evangelická.

Salár a dary

Zaplatit salár za r. 2011 nebo věnovat peněžní dar na opravy a provoz sboru můžete osobně v kostele u bratra kurátora J. Kozlíka nebo sestry I. Pavelkové nebo platbou na účet sboru č. 174987837/0300. Děkujeme!

Požehnané vánoční svátky a nový rok 2012 !

Farní sbor Českobratrské církve evangelické ve Mšeně u Mělníka.
Farář Mgr. Michal Šimek, bytem v Kosmonosích,
tel.: 608 718 898, e-mail: simek61@quick.cz.
Bohoslužby se konají každou neděli v 10 hodin.
Výuka náboženství v úterý v 17 h.
Setkání střední generace 1. pátek v měsíci od 18 hod.
Pobožnost v domově seniorů v pátek v 9 h jednou za 14 dní.